

Innst. S. nr. 37

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra helse- og omsorgskomiteen

Dokument nr. 8:108 (2005-2006)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Peter Skovholt Gitmark, Olemic Thommessen, Trond Helleland, André Oktay Dahl og Martin Engeset om å innskrenke de statlige begrensningene for salgstid for øl og annen alkoholholdig drikk mv. i butikk

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at det blir overensstemmelse mellom de statlige begrensningene for utsalgstider for øl og annen alkoholholdig drikk med volumprosent mellom 2,5 og 4,7, og generelle åpningstider for butikker i Norge på hverdager."

Forslagsstillerne viser til at salgstid for øl i Norge er regulert gjennom alkoholloven § 3-7, og at butikkenes åpningstider er regulert gjennom lov om helligdager og helligdagsfred.

Forslagsstillerne mener at forskjellen mellom reguleringsmåtene skaper problemer, forvirring og irritasjon, og at forskjellen i åpningstider og salgstider for øl og annen alkoholholdig drikk medfører ekstra kostnader for butikkene.

Det framholdes at internasjonal forskning viser at norsk alkoholpolitikk har vært effektiv i forhold til å begrense totalkonsumet og dermed skadevirkningene knyttet til alkoholbruk. Forslagsstillerne mener at hensynet til å begrense skadevirkningene av alkoholbruk må avveies mot forbrukerpolitiske hensyn, og at en harmonisering av utsalgstidene for øl og butikkenes åpningstid vil framstå som logisk for forbrukerne og samtidig bidra til større oppslutning om norsk alkoholpolitikk generelt.

Forslagsstillerne finner det naturlig at kommunene selv kan bestemme salgstidene for øl og annen alkoholholdig drikk på hverdager, og framholder at forslaget vil gi et generelt forbud mot salg av øl mv. i butikk på søndager og helligdager.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Jan Bøhler, Sonja Mandt-Bartholsen, Gunn Olsen og Dag Ole Teigen, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Kristelig Folkeparti, Laila Dāvøy, og fra Senterpartiet, Rune J. Skjælaaen, viser til at butikkenes åpningstid etter Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 11 (2002-2003) ble hjemlet i lov om helligdager og helligdagsfred, noe som medfører at det er adgang til å holde butikkene åpne døgnet rundt alle dager, unntatt på søn- og helligdager da de skal være stengt. Etter dette vedtaket har kommunene ikke hjemmel til å regulere butikkenes åpningstider.

Flertallet legger til grunn at forslagsstiller ønsker å tilpasse alkoholovens regulering av utsalgstider for øl og annen alkoholholdig drikk med volumprosent mellom 2,5 og 4,7 til åpningstidene etter lov om helligdager og helligdagsfreden. Dette medfører at kommunene ikke kan begrense utsalgstiden for øl, og åpner med dette for utsalgstid hele døgnet dersom butikkeierne ønsker å ha slike åpningstider for sine butikker.

Flertallet viser til omfattende forskning som peker på sammenheng mellom tilgjengelighet til alkohol, alkoholforbruk og alkoholskader, og kan derfor ikke støtte forslag som åpner for alkoholsalg hele døgnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Vigdis Giltun og lederen Harald T. Nesvik, fra

Høyre, Inge Lønning og Sonja Irene Sjøli, og fra Venstre, Gunvald Ludvigsen, viser til Ot.prp. nr. 86 (2003-2004) og den gjeldende alkoholloven som trådte i kraft i 1998. Departementet har ifølge proposisjonen over lang tid fra kommuner, frivillige organisasjoner og næringsdrivende mottatt en rekke innspill og synspunkter på hvordan lovverket fungerer i praksis. Disse medlemmer viser også til utredninger som har bidratt til økt kunnskap om den dokumenterbare effekten av de ulike alkoholpolitiske virkemidlene. Forholdet til EØS-avtalen krever også en videre oppfølging gjennom generell gjennomgang av alkoholloven.

Disse medlemmer slutter seg til de forslag til endringer som dette representantforslaget fremmer. Disse medlemmer mener det vil være riktig å innføre samme salgstider for alkoholholdige drikker som åpningstiden for butikkene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at norsk alkoholpolitikk har vært effektiv i forhold til å begrense alkoholkonsumet og dermed skadevirkningene knyttet til misbruk av alkohol. Det norske alkoholforbruket er betydelig lavere enn i andre europeiske land, også når det tas hensyn til konsum av importerte og illegale alkoholvarer. Disse medlemmer påpeker videre at EUs helseministere 5. juni 2001 ba kommisjonen om å utarbeide et forslag til en alkoholpolitisk strategi basert på sammenhengen mellom totalkonsum og totale skader, og tidlig debutalder og senere forbruksnivå. Disse medlemmer understreker at det er viktig å sikre oppslutning om norsk alkoholpolitikk, og at dette tilsier en avveining mellom sosialpolitiske og forbrukerpolitiske hensyn. En harmonisering av utsalgstidene for øl i butikk og butikkenes åpningstider vil fremstå som mer logisk for forbrukerne og kan dermed bidra til større oppslutning om alkoholpolitikken.

Disse medlemmer viser til at forslagsstillernes intensjon er å gi kommunene rett til å fastsette utsalgstidene for øl og annen alkoholholdig drikk med volumprosent mellom 2,5 og 4,7 på hverdager. Det vil således ikke være butikkeieren selv som avgjør utsalgstiden for alkoholvarer. Slik disse medlemmer ser det, vil kommunene sikre en nødvendig avveining mellom sosialpolitiske og forbrukerpolitiske hensyn.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre er opptatt av å kunne se både det registrerte og uregistrerte forbruket av alkohol i en sammenheng og redusere det uregistrerte forbruket, slik at man kan målrette de tiltak en setter inn for å redusere rusmiddelbruken i Norge.

Disse medlemmer er enige i at en må tilstrebe færrest mulige skader som følge av rusmiddelbruk, på lik linje med at vi ønsker færrest mulig skader og hel-

seproblemer av andre årsaker. Det er imidlertid etter disse medlemmers mening grunn til å påpeke at det må gå et skille mellom det som karakteriseres som bruk, og det som er misbruk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil videre vise til at det helt åpenbart er en sammenheng mellom for høye avgifter på lovlig omsettbare alkohol og kriminalitet relatert til smugling og hjemmebrenning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre mener det er nødvendig å se norsk alkoholpolitikk i en større sammenheng, hvor en naturlig tilpasning til Europa må gjennomføres.

Disse medlemmer viser til at det kommunale bevillingssystemet for salg og skjenking av alkoholholdige drikk skal bidra til å oppnå de nasjonale mål som er satt for alkoholpolitikken. De foreslåtte endringer vil gi kommunene større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid ut fra en vurdering basert på lokal tilpasning og lokale forhold.

Etter alkoholloven § 1-7d har kommunene plikt til å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Disse medlemmer legger til grunn at den alkoholpolitiske handlingsplanen skal være et sentralt instrument for å sikre helhetlig behandling av alkoholpolitiske spørsmål i kommunene, og disse medlemmer forutsetter at dette er på plass.

Disse medlemmer finner det derfor naturlig at kommunene selv kan bestemme salgstidene for øl og annen alkoholholdig drikk på hverdager. Salg av øl mv. kan da naturlig følge åpningstidene for butikkene, eller kommunene kan om de ønsker, redusere salgstiden og tilgangen til alkoholholdig drikk.

Disse medlemmer mener dette vil gi kommunene økt selvstyre og således styrke lokaldemokratiet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at det blir overensstemmelse mellom de statlige begrensninger for utsalgstider for øl og annen alkoholholdig drikk med volumprosent mellom 2,5 og 4,7 og generelle åpningstider for butikker i Norge på hverdager."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:

Stortinget ber Regjeringen sørge for at det blir overensstemmelse mellom de statlige begrensninger for utsalgstider for øl og annen alkoholholdig drikk med volumprosent mellom 2,5 og 4,7 og generelle åpningstider for butikker i Norge på hverdager.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet.

Komiteen viser til dokumentet og merknadene og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument nr. 8:108 (2005-2006) - forslag fra stortingsrepresentantene Peter Skovholt Gitmark, Olemic Thommessen, Trond Helleland, André Oktay Dahl og Martin Engeset om å innskrenke de statlige begrensningene for salgstid for øl og annen alkoholholdig drikk mv. i butikk – bifalles ikke.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 14. november 2006

Harald T. Nesvik
leder

Jan-Henrik Fredriksen
ordfører

